
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

233 A 197 (M)

HET
VADERLAND.

III.

December 1830.

In 's *Gravenhage*, bij
S. DE VISSER.
MDCCCXXX.

(M) 111

*Boni civis est praesentem reipublicae
statum tueri.*

Dat het volksgeluk nimmer kan worden bevorderd door de omverwerping van de gevestigde orde van zaken, is eene waarheid, waarvan, zoo ooit, dan zeker, thans de natien de overtuiging zouden moeten hebben verkregen, ware het niet, dat de ondervinding van vroegere geslachten veelal voor de volgende, en zelfs niet zelden voor het tegenwoordige verloren gaat.

In den aard van elke staatsomwenteling ligt de verbreking van alle maatschappelijke banden en de ontbinding van dat gezag, hetgeen alleen in staat is, om de driften en hartstogten der menigte in bedwang te houden. Naauwelijks is eene omwenteling denkbaar, welke niet wordt aangevangen met aan de mindere volksklasse den vrijen teugel te laten, en wie weet niet, hoe bezwaarlijk, ja bijna onmogelijk het is, deze menigte, wanneer zij eenmaal aan zich zelve overgelaten is geweest, en hare eigene krachten heeft leeren kennen, weder binnen de palen van ondergeschiktheid en orde te brengen. Vandaar, dat zij, die de eerste bewerkers eener omwenteling zijn, ook gewoonlijk de eerste slagtoffers daarvan worden.

Deze omwentelingen kunnen dan ook met regt worden beschouwd, als een oorlog van diegenen, die niets bezitten, tegen hen, die zich, of door

hunne eigene, of door hunner vooronderen vlijt in een gelukkiger toestand bevinden; en onder de meest onmiddellijke gevolgen van dezelve behoort de vernietiging of ten minste de verplaatsing der fortuinen, waarmede de ontwikkeling der volksvlijt, en de nationale welvaart in zulk een naauw verband staan.

Weinig wordt in tijden van onrust, verwarring en geweld aan het onderwijs, evenmit als aan de beoefening van kunsten en wetenschappen gedacht, ward verlichting en beschaving zija dus onbestaanbaar met den staat van omwenteling, welke geen minder nadeeligen invloed uitoefent op het godsdienstig gevoel en den zedelijken toestand der natiën. De maatschappelijke mensch, ontslagen van den band der maatschappij, staat op eenen lageren trap van zedelijkheid, dan de mensch in den staat der natuur, die, onbekend met de maatschappelijke deugden, ook vreemd is aan hare ondeugden. Hoe en van welke zijde men derhalve dezen ongelukkigen toestand der maatschappij beschouwt, overal vindt men de bronnen van de nationale welvaart verstoep, en de wezenlijke bestanddeelen van het volksgeluk vernietigd.

Het is waar, er zija staats-omwentelingen geweest, welke in derzelver uitwerkselen groote en voor het menschedom heilzame gevolgen hebben te weeg gebracht, doch evenmit, als in het zedelijke het kwaad zijne verdediging vindt in het goede, hetgeen er somtijds uit voortkomt, kan ook in het

staatkundige de verbreking van de banden der maatschappij, de verstoring der openbare orde, de verwoesting der nationale welvaart, door de mogelijkheid van voor het menschdom gelukkige, doch verwijderde gevolgen worden geregtvaardigd: en geen verstandig mensch, geen verlicht volk zal de vernietiging van zijn tegenwoordig geluk wenschelijk beschouwen, om dat de mogelijkheid niet kan worden ontkend, dat daaruit voor het nageslacht eenige gelukkige gevolgen zouden kunnen voortvloeijen.

Geheel iets anders is het, wanneer eene natie, welke onder vreemde onderdrukking gebukt gaat, welke zijn volksgeluk door vreemd geweld ziet vernietigd, hare natuurlijke regten tracht te herkrigen en zelfs daarvoor hare tegenwoordige rust weet op te offeren.

Deze was de zelfverdediging, welke onze voorvaderen de wapenen tegen den Koning van Spanje, den onderdrukker hunner vrijheden en regten, den vernietiger van hunne maatschappelijke welvaart deed opvatten: zoodanig was de strijd, welchen de Zwitsers tegen het geweld van het huis van Oostenrijk voerden: dezelfde waren de beginselen, welke Noord-Amerika zich aan het gebied van Engeland deden onttrekken. Deze was eindelijk de heilige strijd, welke door een groot gedeelte van Europa tegen den man gevoerd werd, die nimmer zwarigheid maakte, het bestaan der volken, zoo wel als hunne welvaart, aan zijne inzigten en onverzadelijke heerschezucht op te offeren.

Wie zal deze edele ontwikkeling van nationale veerkracht, gegrond op het regt der volken en op dat van zelfverdediging, zoo wat de oorzaken als wat de uitkomsten betreft, willen vergelijken met de omwentelingen, welke in den boezem der natie zelve ontstaan, en noch het regt, noch het beginsel van zelfbehoud voor zich hebben, maar alleen de omverwerping der bestaande orde en de verstoring van het maatschappelijk bestaan ten doel, en de vernietiging van den nationalen voorspoed ten gevolge hebben.

De beschouwing der oorzaken, welke sedert eene halve eeuw de staatsomwentelingen in Europa hebben te weeg gebragt, zal de waarheid hiervan nog meer bevestigen, en op zich zelf het bewijs opleveren, dat de uitwerkselen geene andere kunnen wezen, dan zoodanige welke voor het geluk der volken hoogst nadeelig zijn.

Het zijn toch de verderfelijke, rustversturende beginselen van volks-souvereiniteit, van zoogenaamde vrijheid, gelijkheid en regten van den mensch, van ongodsdienstigheid en zedeloosheid, onder den naam van verlichting, waarvan de volksmenners, onder welke benaming dan ook, gebruik maken, om de zaden van misnoegen en ontevredenheid onder de menigte te verspreiden, ten einde de stof voor te bereiden, welke zij naderhand, tot bereiking hunner oogmerken, met goed gevolg weten te bewerken.

Zeer zeldzaam zijn het wezenlijke bezwaren, welke de omwentelingen te weeg brengen, en,

men moge zeggen wat men wil, de bewerkers van dezelve, uit welken stand dan ook, om het even of men hun den naam van jesuiten, jacobynen of intriganten wil geven, hebben niet noodig, om een volksopstand te maken, dat de werkzame klassen tot het uiterste gebragt zijn, dat de menigte geen brood heeft.

Het is niet te ontkennen, dat daar, waar de arbeidzame bevolking zich door hare handen-arbeid het levensonderhoud niet of bezwaarlijk kan verschaffen, waar het volk gebrek lijdt, zelfs daar, waar men een kunstmatig gebrek of de vrees voor hetzelfde heeft weten te doen ontstaan, de menigte gemakkelijker in beweging te brengen is; doch het is niet waar, het wordt door de ondervinding tegen gesproken, dat zonder gebrek aan brood geene omwenteling zoude te maken zijn, dat deze de stof is, welke de bewerkers dier omwentelingen noodig hebben, om tot eene verleiding der menigte te geraken.

Hetgeen in het zuidelijk gedeelte des koninkrijks is voorgevallen, zal genoegzaam zijn, om de ongegrondheid eener zoodanige stelling in het oog te doen vallen. Welk land toch van Europa was er, dat tot zulk eene hoogte van welvaart en voo spoed, sedert de laatste vijftien jaren was geklommen; welk land was er, waar eene waarlijk verlichte Regering zoo veel had toegebragt, om de bronnen van bestaan van alle de leden der maatschappij te openen; welk land eindelijk was er, waar men met zoo veel regt kon zeggen, dat het

niemand, die werken wilde, aan brood behoefde te ontbreken, dan het nog kortelings zoo gelukkig België: en echter daar is eene omwenteling, in het midden van een voormaals ongekenden voorspoed, sedert lang voorbereid, en met de grootste woede uitgebarsten, welke ten minste wel bewijst, dat broodsgebrek en gemis aan arbeid niet de eenige oorzaken van staats-omwentelingen zijn.

Doch welke zijn dan de oorzaken van het oproer, hetgeen de eerste stap tot de aldaar plaats gehad hebbende omwenteling geweest is: waren het de zoogenaamde grieven? Een, nog niet lang geleden uitgekomen geschrift, hetwelk daarin den voornamen grond van den opstand meent te moeten zoeken, heeft dezelve uit een adres van het bestuur der stad Mons overgenomen, als die met de meeste klaarheid en naauwkeurigheid uit een zettende.

De optelling dezer grieven zal thans wel even overtollig zijn, als de ontwikkeling van de ongegrondheid van dezelve, want wie is er, die ter goeder trouw zal gelooven, dat de plaatsing van den hoogen raad, de ministeriele verantwoordelijkheid, de leer der conflicten, de jurij, de reglementen van bestuur in de steden, de nationale vertegenwoordiging en andere dergelijke bezwaren, de wezenlijke oorzaken zijn geweest bij een volk, waar zoo veel vrijheid, als in eenig land, werd genoten, waar, door de aanmoediging der nijverheid, eene ongehoorde welvaart werd verspreid, waar de meeste zorg werd aangewend, om be-

schaving en verlichting tot in de minste standen der maatschappij over te brengen, waar eindelijk datgeen, hetwelk nog eenigzins den schijn kon hebben van niet overeen te komen met de gewoonten of het karakter der natie, werd uit den weg geruimd.

Neen, het waren niet deze bezwaren, welke den opstand hebben voorbereid en doen uitbarsten, het was de omwentelingsgeest, in naauw verband staande met het bekend Belgisch karakter, en aangevuurd door het voorbeeld van een naburig land, die als de ontvlambare stof te beschouwen is, welke eenige volkmenners tot dat einde hebben weten te bewerken.

Maar de belastingen, zal men zeggen, ja heeft men gezegd, zijn eene der voornaamste oorzaken van het misnoegen. Niemand zal ontkennen, dat te hoog gedreven of niet wel gelegde belastingen aanleiding tot ontevredenheid kunnen geven, en dat, wanneer ooit de omverwerping van de bestaande orde van zaken te regtvaardigen was, een opstand, welke daarin zijn oorzaak vond, als verschoonlijk zoude kunnen worden aangemerkt. Dit was echter ook hier het geval niet, en de door de Regering aan de Staten Generaal jaarlijks medegedeelde opgaven leveren de meest voldoende bewijzen op, dat wanneer het bedrag der belastingen als de aanleidende oorzaak eener omwenteling zoude kunnen worden beschouwd, het noorden van het rijk, lang voor dat het zuiden er aan had gedacht, in vollen opstand had moeten zijn.

In de acht eerste maanden van het jaar 1828 hebben de zuidelijke gewesten, met eene bevolking van drie en een half millioen zielen, in de directe belastingen, de in- en uitgaande regten, de accijzen en de zegel registratie hypotheek en successie regten opgebracht de som van *f* 20,935,538. 95^s, terwijl de noordelijke gewesten, met eene bevolking van niet meer dan twee millioenen zielen, daarin hebben gedragen voor een som van *f* 21,858,637.55. Hetgeen gedurende [dat tijdvak voor ieder ingezeten heeft uitgemaakt :

in het zuidelijk gedeelte des Rijks. *f* 5.98.
 in het noordelijke. - 10.92.

Doch ook deze vergelijking van de opbrengst der belastingen, tusschen het noorden en het zuiden van het Rijk, in verhouding tot de bevolking en middelen van bestaan geheel ter zijde gesteld, zal men dan met eenigen grond kunnen beweren, dat de belastingen te zwaar en drukken- de voor de natie zijn, dat dezelve strekken om den nationalen voorspoed te vernietigen, en dus reden tot gegronde klagten geven, daar, waar alle bronnen van werk en winst in groote mate bloei- den, daar, waar wel veel betaald, maar ook in evenredigheid veel meer verdiend werd.

Wat ook den aard der belastingen betreft, die, welke zoo vele klagten, hetzij dan ware, hetzij voorgewende, had doen opgaan, was reeds afge- schaft, eene andere, daarmede eenigermate gelijk staande, was op het punt om afgeschaft te worden.

Onder de wezenlijke oorzaken van den Belgi-

schen opstand kunnen derhalve noch het bedrag noch de natuur der belastingen met eenig regt worden gebracht, en dezelve levert weder een bewijs op van hetgeen bevorens met betrekking tot de ware oorzaken van meest alle inwendige beroerten en daaruit gevolgde staatsomwentelingen is gezegd geworden; terwijl van den anderen kant deze opstand evenzeer doet zien, dat de omkeering van den gevestigden staat van zaken altijd de vernietiging van het waar volksgeluk, hetgeen zonder zedelijkheid en orde niet bestaan kan, ten gevolge moet hebben.

Het zuidelijk Nederland, ten minste het belangrijkste gedeelte der bevolking gevoelt nu reeds, wat het is, aan eigenbelangzoekende volksmenners het oor te leenen, wat het is, voorspoed, orde en rust, welke men thans met den naam van materiele welvaart bestempelt, te verwisselen met onrust, verwarring en gebrek, de natuurlijke gevolgen van eenen denkbeeldigen gelukstaat.

God geve, dat andere volken van Europa, tot welke deze pest nog niet is doorgedrongen, zich aan dit en andere voorbeelden mogen spiegelen, dat vooral het oude Nederland, waar ook mogelijk wel lieden worden gevonden, die hetzelfde in den maalstroom der omwentelingen zouden wenschen mede te slepen, voortga het gevoel van zijnen waarlijk gelukkigen toestand, zijn bedaarden volksgeest, zijn juist oordeel en gezond verstand tegen deze pogingen over te stellen, en een bewijs op te leveren, dat het waar geluk der natien

in de instandhouding der gevestigde orde van zaken bestaat

Het is ontgensprekelijk, dat de thans zich in onderscheidene gedeelten van Europa meer en meer opsnbarende omwentelingskobrts dit wereld-deel op nieuw met de grootste beroerten dreigt, het is onzeker in hoe verre het mogelijk zal zijn den alvernielenden stroom te stuiten en de zoo zeer bedreigde rust der volkeren te bewaren. Doch meer dan waarschijnlijk is het, dat deze strijd tusschen het bestaande gezag en de pogingen van hen, die hetzelfde trachten omver te werpen, tusschen orde en regeringloosheid niet zonder groote schokken zal ten einde worden gebragt.

Hoe gelukkig zoude het Vaderland niet zijn, wanneer in deze, van groote gebeurtenissen zwanger gaande tijden, de inwendige rust en orde ongestoord mogt kunnen bewaard blijven, en hoe groot is dan ook niet het belang, hetgeen de natie er in heeft, om aan geene verleidelijke inblazingen gehoor te geven, maar zich rondom den troon en den gevestigden regeringsvorm te scharen, ten einde met vereenigde krachten den gevestigden staat van zaken tegen alle aanvallen, van welken aard ook, te verdedigen, en daardoor het waar volksgeluk te verzekeren.

*« Je ne vois devant moi, qu'un avenir qui me
« remplit d'effroi, je n'y vois que la destruction*

« de tout ce que nous étions acoutumés d'appel-
« ler beau, grand et sublime, le tombeau des
« arts du gout et des sciences. Les peuples de
« l'Europe vont redescendre de la hauteur à la
« quelle ils s'étoient élevés pour recommencer une
« pénible carrière. »

*Lettres confidentielles sur les relations interieures de la
cour de Prusse depuis la mort de Frederic II.*

BERIGT.

Het 4de nummer is ter perse, en zal spoedig verschijnen.